

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO
PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275 2, 7, 9, 10, 11, 19, 20, 25 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO
IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 19-163(3); 19-162(3)) (TAIS NR.19-1211(3.); 18-11161(4))**

2019-06-05 Nr. NV-1580

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: siūloma įteisinti virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą, numatyti tvarką dėl jų registracijos, nustatyti pirminį virtualiosios valiutos siūlymą (ICO) vykdančių juridinių asmenų veiklą.

Projektas parengtas į nacionalinę teisę perkeltiant Europos parlamento ir Tarybos direktyvos nuostatas bei Priemonių finansinių technologijų plėtrai Lietuvoje skatinti planą.

Dabartinė situacija: šiuo metu virtualiųjų valiutų, virtualiųjų valiutų keityklų operatorių, depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių ir pirminio virtualiosios valiutos siūlymo veikla užsiimančių asmenų veikla Lietuvos Respublikos teisės aktais neregamentuota. Atliekant pirminius virtualios valiutos siūlymus (ICO), kuriais siekiama pritraukti investicijų naujam produktui ar paslaugai kurti, nuo 2017 m. iki 2018 m. III ketvirčio, skirtingų šaltinių duomenimis, surinkta 340-420 mln. eurų. Atliekant daugumą priminių virtualiosios valiutos siūlymų sudaromos galimybės asmens virtualiąją valiutą kotiruoti antrinėse rinkose, tai kelia pinigų plovimo riziką.

Projekto esmė: siūloma įteisinti virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą, numatyti tvarką dėl jų registracijos, nustatyti pirminį virtualiosios valiutos siūlymą (ICO) vykdančių juridinių asmenų veiklą, pagrindines pinigų plovimo prevencijos prievoles, pavyzdžiui, siūloma:

- Apibrėžti sąvokas (virtualioji valiuta, depozitinė virtualiųjų valiutų piniginė, pirminis virtualiosios valiutos siūlymas ir kt.);
- Nustatyti įpareigojimus asmenims nustatyti ir patikrinti kliento tapatybę prieš pradėdant teikti virtualiųjų valiutų keityklos ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių paslaugas (jei operacijų suma viršija 1 000 eurų), tinkamai pranešti apie veiklos pradžią Juridinių asmenų registrai bei pateikti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai nustatytą informaciją, jei operacijų suma yra lygi arba viršija 15 000 eurų;
- Numatyti, kad atitinkama veikla negalėtų verstis asmenys, teisti už nusikaltimus arba baudžiamuosius nusižengimus;
- Nustatyti reikalavimus pirminių virtualiosios valiutos siūlymu užsiimantiems juridiniams asmenims atlikti valiutos pirkėjų ir naudos gavėjų tapatybės nustatymą;
- Nustatyti reikalavimą, kad depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių ir virtualiųjų valiutų keityklų operatorių veiklą galėtų vykdyti tik juridiniai asmenys arba juridinio asmens filialai.

Atitinkami pakeitimai siūlomi į nacionalinę teisę perkeltiant Europos parlamento ir Tarybos direktyvos nuostatas bei įgyvendinant Priemonių finansinių technologijų plėtrai Lietuvoje skatinti planą. Siekiama sureguliuoti virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatorių veiklą, užtikrinti šių veiklų skaidrumą, efektyvią pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevenciją.

Derinimas: ankstesnis projekto teikimas svarstytas 2019 m. balandžio 16 d. Tarpinstituciniame pasitarime, kuriame buvo nutarta pasiūlyti Finansų ministerijai pakartotinai įvertinti suinteresuotų institucijų pastabas ir surengti pasitarimą nesuderintiems klausimams aptarti. Finansų ministerija pažymi, kad projektą patikslino, atsižvelgusi į minėto Tarpinstitucinio pasitarimo metu priimtus sprendimus.

Europos teisės departamentas prie Teisingumo ministerijos nurodo, kad projekto nuostatos yra griežtesnės nei nustatytos Direktyvoje, todėl siūlo pagrįsti siūlymus. Finansų ministerija pažymi, kad siūlomi papildomi administracinio pobūdžio reikalavimai, atsižvelgiant į naujausias FATF rekomendacijas, taip pat Finansų ministerija, atsižvelgdama į minėtą Europos teisės departamento pastabą, papildė projekto aiškinamąjį raštą pagrindimu.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos nurodo, kad virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir depozitinių piniginių operatorių priežiūra priskiriama Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, nors minėtų subjektų priežiūra turėtų būti priskiriama ekspertinės žinias šiame sektoriuje turinčio Lietuvos banko kompetencijai. Finansų ministerija pažymi, kad į Lietuvos banko finansų rinkos priežiūros kompetenciją virtualiosios valiutos nepatenka, tačiau po pasitarimo Finansų ministerija patikslino projekto nuostatas nurodydama, kad nurodymus virtualiųjų valiutų keityklų operatoriams ir depozitinių virtualiųjų piniginių operatoriams patvirtinta Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba suderinusi su Lietuvos banku ir Finansų ministerija.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas parengtas įgyvendinant Priemonių finansinių technologijų plėtrai Lietuvoje skatinti plano 1.12 papunktį (Parengti teisės akto, reglamentuojančio virtualiųjų valiutų keityklų operatorių veiklą pinigų plovimo prevencijos ir terorizmo prevencijos aspektais, projektą).

Dalykinio vertinimo išvada: Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupei nepateikus esminių pastabų, siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio **B** dalyje, prieš tai aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.

